

ΕΚΘΕΣΕΙΣ
ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ ΤΩΝ ΚΕΝΤΡΩΝ ΕΡΕΥΝΗΣ ΤΗΣ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ
ΚΑΤΑ ΤΟ ΕΤΟΣ 1967

Α΄.

ΕΚΘΕΣΙΣ

**τῶν κατὰ τὸ ἔτος 1967 πεπραγμένων ὑπὸ τοῦ Κέντρου Συντάξεως
τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Γλώσσης.**

Α΄. Σύνταξις τοῦ Λεξικοῦ.— Κατὰ τὸ λήγον ἔτος συνεχίσθη ἡ ἐκτύπωσις τοῦ δευτέρου ἡμιτόμου τοῦ 4^{ου} τόμου τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Γλώσσης. Ἐχουν ἤδη ἐκτυπωθῆ ἑπτὰ τυπογραφικὰ φύλλα καὶ εὐρίσκονται ὑπὸ ἐκτύπωσιν ἕτερα δύο (ὑπ' ἀριθμ. 38 καὶ 39).

Ἐπὶ τῶν παλαιότερων συντακτῶν ἐγένετο πρὸς τούτοις ἡ ἀνασύνταξις καὶ συμπλήρωσις διὰ τοῦ εἰσαχθέντος νέου ὕλικου τῶν ἐν συνεχείᾳ ὑπὸ ἐκτύπωσιν τεσσάρων συντακτικῶν σειρῶν.

Β΄. Ἀποδελτίωσις - Λημματογράφησις.— Ἐπὶ τῶν νεωτέρων συντακτῶν καὶ τοῦ ἐνὸς γραφέως ἐγένετο ἀποδελτίωσις 2.000 περίπου σελίδων γλωσσικοῦ ὕλικου ἐκ χειρογράφων τοῦ Κέντρου καὶ ἐκ διαφόρων τοπικῶν περιοδικῶν. Τὸ ἀποδελτιωθὲν ὕλικόν, ἀνερχόμενον εἰς 35.000 δελτία, λημματογραφεθὲν ὑπὸ τῶν συντακτῶν, ἐταξινομήθη συγχρόνως εἰς τὸ Ἀρχεῖον τοῦ Κέντρου ὑπὸ τῆς γραφέως δ/δος Θεοδόρας Μπόμ, οὕτως ὥστε καθίσταται πρόσφορον καὶ εἰς τὴν σύνταξιν τῶν οἰκειῶν ἄρθρων καὶ εἰς τὴν ἐν γένει ἐπιστημονικὴν ἔρευναν.

Πλὴν τῶν ἀνωτέρω ἤρχισεν ἤδη ὁ καταρτισμὸς ὑπὸ τῆς δ/δος Θ. Μπόμ πίνακος τῶν ἰδιωματικῶν λέξεων, αἵτινες εὐρίσκονται εἰς τὰ κείμενα τῶν ἄρθρων τῶν ἐκτυπωθέντων ἤδη τόμων τοῦ Λεξικοῦ, ἵνα οὕτω καθίσταται δυνατὴ κατὰ τὴν σύνταξιν καὶ ἐκτύπωσιν ἡ τήρησις ἐνιαίας περὶ τὴν ὀρθογραφίαν μορφῆς τῶν λέξεων.

Γ΄. Ἀποστολαί.— Κατὰ τὸ θέρος πέντε συντάκται τοῦ Κέντρου μετέβησαν ἐπὶ 25 ἡμέρας κατ' ἐντολὴν τῆς Ἀκαδημίας εἰς διαφόρους περιοχὰς τῆς Ἑλλάδος πρὸς συλλογὴν γλωσσικοῦ ὕλικου, ἧτοι : 1) Ὁ κ. Δ. Βαγιακάκος εἰς Λακωνίαν (χωρία Ἄρναν, Πετρίναν, Γεράκι), 2) ὁ κ. Ἀ. Κωστάκης εἰς περιοχὴν Λαρίσης (χωρίον Μάνδραν), 3) ὁ κ. Στ. Μάνεσης εἰς Πάρον (χωρία Νάουσαν, Λεῦκες), 4) ὁ κ. Δ. Κρεκούκας εἰς Ἀκαρνανίαν (περιφέρειαν Βάλτου), 5) ὁ κ. Εὐάγγ. Ρουσσὸς εἰς Σῦρον. Ἐπὶ πλέον ὁ συντάκτης κ. Ἀν. Καραναστάσης, χορηγούσης τῆς Μπαγκείου Ἐπιτροπῆς, μετέβη ἐπὶ δίμηνον εἰς Καλαβρίαν τῆς Κάτω Ἰταλίας πρὸς συμπλήρωσιν τοῦ ἤδη ἐκ προηγουμένων ἐκεῖ ἀποστολῶν του συγκεντρωθέντος γλωσσικοῦ ὕλικου ἐκ τῶν Ἑλληνοφώνων τῆς περιοχῆς ἐκείνης.

Τὸ συγκεντρωθὲν γλωσσικὸν ὕλικόν ἀνέρχεται εἰς 2.500 σελίδας.

Δ'. Λεξικογραφικὸν Δελτίον.— Ἦρξισεν ἡ ἐκτύπωσις τοῦ 11ου τόμου τοῦ Δελτίου τῶν ἐτῶν 1966 - 1967. Τοῦτου ἔχουν ἤδη ἐκτυπωθῆ πέντε τυπογραφικὰ φύλλα.

Ε'. Βιβλιοθήκη.— Ἡ Βιβλιοθήκη τοῦ Κέντρου κατὰ τὸ λήγον ἔτος ἐπλουτίσθη δι' ἑβδομήκοντα δύο (72) τόμων λεξικῶν, βιβλίων καὶ περιοδικῶν, προερχομένων εἴτε ἐξ ἀγορᾶς ἐκ τῆς διαθεθείσης ὑπὸ τῆς Ἀκαδημίας εἰς τὸ Κέντρον πιστώσεως, εἴτε ἐκ δωρεᾶς τῶν συγγραφέων.

Ζ'. Χειρόγραφα.— Τὸ Κέντρον ἐπλουτίσθη διὰ 18 χειρογράφων γλωσσικῆς ὕλης προερχομένων ὡς ἀκολούθως: Ἐξ ἀποστολῶν τῶν συντακτῶν τοῦ Κέντρου 5, ἐκ δωρεᾶς τῆς Μπαγκείου Ἐπιτροπῆς 1, ἐκ δωρεᾶς τῆς ἐν Ἀθήναις Γλωσσικῆς Ἐταιρείας 11 καὶ ἐκ δωρεᾶς τοῦ κ. Χρ. Βουνᾶ 1.

Ἄπαντα ταῦτα ἀνέρχονται εἰς 4.000 σελίδας.

Ζ'. Μεταβολαὶ εἰς τὸ προσωπικόν.— Κατόπιν προτάσεως τῆς Ἐφορευτικῆς Ἐπιτροπῆς τοῦ Κέντρου Συντάξεως τοῦ Ἱστορικοῦ Λεξικοῦ καὶ ἐγκρίσεως τῆς Συγκλήτου τῆς Ἀκαδημίας διορίσθη καὶ ἀνέλαβε τὴν διεύθυνσιν τοῦ Κέντρου ἀπὸ 1ης Ὀκτωβρίου ὁ παρ' αὐτῷ ὑπηρετῶν συντάκτης κ. Δικαῖος Βαγιακάκος.

Ἀπὸ 1ης Σεπτεμβρίου ἀνέλαβεν ὑπηρεσίαν ἐπανεληθὼν ἐκ Παρισίων ὁ ἐκεῖ ἐπιδιετίαν εὐρισκόμενος δι' εὐρυτέρας γλωσσολογικὰς σπουδὰς συντάκτης κ. Νικ. Κοντοσόπουλος.

Η'.— Ἡ ἀπόδοσις τῆς ἐν τῷ Λεξικῷ συντελουμένης ἐργασίας θὰ ἦτο ἀσφαλῶς μεγαλυτέρα, ἐὰν καθίστατο δυνατὴ ἡ πλήρωσις τῶν ἐξ κενῶν θέσεων διὰ φιλόλογων ἐνδιαφερομένων διὰ τὴν νεοελληνικὴν διαλεκτολογίαν καὶ καταγομένων ἐκ διαλεκτικῶν περιοχῶν, κυρίως ἐκ Πόντου, Τσακονιάς, Β. Ἑλλάδος, Κύπρου, Λωδεκανήσου, Μάνης, Κρήτης.

Ἀναγκαῖα καθίσταται πρὸς τούτοις ἡ τοποθέτησις ἐν τῷ Κέντρῳ δύο τοῦλάχιστον γραφέων δι' ἀποδελτίωσιν χειρογράφων καὶ κειμένων, καθ' ὅσον ὑλικόν, ὑπάρχον ἤδη εἰς τὰ ἐν τῷ Κέντρῳ ἀποκείμενα 90 χειρόγραφα, δὲν χρησιμοποιεῖται κατὰ τὴν σύνταξιν τῶν ἄρθρων τοῦ ὑπὸ ἐκτύπωσιν τόμου, διότι τὰ ἐν λόγῳ χειρόγραφα δὲν ἔχουν ἀποδελτιωθῆ. Σημειωτέον ὅτι τὸ ἐν αὐτοῖς ὑπάρχον ὑλικόν ἀνέρχεται εἰς 500.000 δελτία.

Ἐν Ἀθήναις, τῇ 12ῃ Δεκεμβρίου 1967

Μετὰ τιμῆς καὶ σεβασμοῦ

Ὁ Διευθυντῆς

Δ. Βαγιακάκος

Β'.

Συνοπτικὴ ἔκθεσις

**τῶν πεπραγμένων τοῦ Κέντρου Ἐρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας
ἀπὸ 1 Ἰανουαρίου - 30 Νοεμβρίου 1967.**

Τὸ Κέντρον Ἐρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας εἰργάσθη κατὰ τὸ λήγον ἔτος μέχρι τέλους Νοεμβρίου διὰ τοῦ αὐτοῦ, ὡς καὶ κατὰ τὸ παρελθόν ἔτος, ὀλιγαριθμοῦ μονίμου καὶ ἐκτάκτου προσωπικοῦ, ἐνισχυθέντος διὰ τῆς ἀποσπάσεως εἰς αὐτὸ ἀπὸ τῆς 21 Μαρτίου μέχρι τῆς 15 Αὐγούστου τοῦ διδασκάλου Δημ. Σέττα.